

Alpské „čtyřky“

Text Viktor Kořízek (Česká asociace horských vůdců, Horská služba Pec pod Sněžkou)

foto Petr Novák, archiv autora

Každou letní sezónu vystoupím s klienty průměrně na 40–50 čtyřtisícovek. Mám tedy celkem dobrou možnost pozorovat „cvrkot“ na těchto kopcích. Tento projekt by tak vám měl přiblížit výstupy na všechny čtyřtisícovky v Alpách a současně přinést i informace, které byste v průvodcích možná marně hledali. Navíc naznačí, že na takové hory se nemusí jezdit přes půlku zeměkoule, že si člověk nemusí celý rok průběžně tzv. „utrhávat od huby“, aby pak jednou za čas absolvoval měsíc dlouhé martyrium s velmi nejistým koncem kdesi v tramtárii.

Připravíme vám tipy na výlety, které budou systematicky „vysbírávat“ jednotlivé „čtyřky“. V každém čísle se seznámíte obecně s jednou skupinou, přičemž minimálně čtyři hlavní vrcholy najdete sestavené do přehledné tabulky na výjimatelné kartě. Seřazeny jsou podle nadmořské výšky, doplněné vždy o vrcholky vedlejší, orientační mapky a fotografie, názvy jsou ponechány v němčině (kvůli originálním mapám).

Kolik jich vlastně je

Odborníci se přibližují k číslu 182, ovšem to se jedná o kompletní soubor všech zmapovaných vrcholů, hrotů a vyvýšenin. Co se týká vrcholů hlavních, tedy právě těch, s nimiž vás chceme

seznámit, tak u nich se názory začínají lišit:
1978 – Karl Blodig (*Die Viertausender der Alpen*) jich uvádí 61

1990 – Richard Goedeke (*4000er – Die Normalwege, 1. vydání*) naopak 60

1991 – Will McLewin (*In Monte Viso's Horizon*) to ještě snižuje na 53

Zlomovým rokem je rok:

1994 – Gino Buscaini, Francois Labande, Maurice Brandt (UIAA – Bulletin Nr. 145) jich započítávají 82 a chvíli poté

1997 – Richard Goedeke (*4000er – Die Normalwege, 4. vydání*) upravuje tento počet na 89.

Poslední údaj představuje asi nejlepší kompromis při rozlišování vrcholů hlavních a vedlejších.

Klasifikace obtížnosti

Klasifikace vychází z obvyklé šestistupňové škály. Celkové hodnocení obtížnosti vrcholu je pro větší přehlednost upraveno následovně:

- A ... lehký (F – facile)
- B ... bez obtíží (PD – peu difficile)
- C ... těžší (AD – assez difficile)
- D ... těžký (D – difficile)
- E ... velmi těžký (TD – très difficile)
- F ... extrémně těžký (ED – extrêmement difficile)

Mezi těmito stupni se budeme ještě dále pohybovat:

- o něco lehčí než B = B-
- o něco těžší než B = B+

Osobně používám pouze třístupňovou klasifikaci:

1. jde to!
2. dře to!
3. nejde to!

Ale toto hodnocení se liší od pohledu a hlavně možnosti každého z nás...

Klasifikace obtížnost u konkrétních pasáží výstupu je uvedena ve stupnici UIAA:

- I. stupeň – bez technické obtížnosti, avšak ne chodecký terén, k zabezpečení rovnováhy je třeba rukou
- II. stupeň – častá expozice, nutná jistota pohybu, počátek lezení, opora tří pevných bodů nutná
- III. stupeň – zahrnuje i svislé a převislé pasáže, pro znalé, poměrně obtížné, nutné jištění
- IV. stupeň – lezecké zkušenosti, technika a dobrá kondice nutná, nutné jištění
- V. stupeň – XI. stupeň – obtížnost se zvyšuje, důležitá je technika jištění

Výběr vrcholů do jednotlivých dílů

Jednotlivé vrcholy budou sestaveny přibližně do týdenního programu podle následujících kritérií:

1. obtížnost necháme narůstat postupně s většími zkušenostmi
2. dokonalá aklimatizace. To je jediný možný způsob, jak si dokonale užít výstupy na další vyšší a těžší kopce. Mojí zásadou je nejprve se vydrápat na 1–2 „nižší“ čtyřtisícovky (tedy zhruba tak do 4200 m) a teprve potom se pokusit zdolat nějakou „větší“.
3. vytvoření takové kombinace jednotlivých vý-

stupů, díky kterým maximálně využijete jednotlivé nástupy pod vrcholové partie hlavních vrcholů, kdy pak už jen „stačí“ je trpělivě „vysbírávat“.

S tím souvisí především ušetřený čas a většinou i další peníze za lanovky, noclehy, dopravu.

Výběr tras

Zásadně budeme představovat takzvané normálky, tedy nejlehčí a zároveň nejbezpečnější trasy. Navíc budou sestavené tak, aby na sebe plynule a logicky navazovaly. A to včetně využití chat, stanů, lanovek nebo automobilu.

Přesně tak, jak jsem již v předchozím textu předeslal. Tyto informace se v rámci možností pokusíme doplnit i o další možné varianty či zajímavé přechody.

Metodika, bezpečnost...

Protože vystoupit na kopec nezávisí jen na penězích, chuti či náčrtku túry, pokusíme se vám souběžně doplnit informace nejen o tom, jak na to, ale především čemu se oblohou vyhnout.

Doufáme, že tak vznikne seriál plný praktických rad a tipů.

SKUPINA ALLALIN

Wallis je oblast s největším počtem čtyřtisícovek v Alpách. Wallis, to je Mekka horolezců, skialpinistů a vysokohorských turistů. Wallis je také Matterhorn, Monte Rosa, Lyskamm, Breithorn... Wallis, to jsou až za obzorem končící ledovce, protkané nespočteným množstvím horských štítů, skalních hřebenu a hlubokých údolí. Wallis, to jsou ale také horská střediska Zermatt a Saas-Fee.

Čtyřtisícovky skupiny Allalin:

Alphubel	(4206 m)
Allalinhorn	(4027 m)
Strahlhorn	(4190 m)
Rimpfischhorn	(4199 m)
Rimpfischhorn – großer Nordgrat-Gendarm	(4108 m)

Tyto vrcholky mají mnoho společného. Jejich hlavním pojítkem je však skutečnost, že se nalézají doslova v srdci Walliských Alp. Pokud k nám tedy bude příroda milosrdná, může nás za naši námahu odměnit nezapomenutelnými zážitky s 360stupňovým výhledem z vrcholků! Už z většiny sedel můžeme totiž pozorovat:

- na jihu mohutnou Monte Rosu, Lyskamm či Breithorn;
- na západě kamennou hradbu mezi pyšným Matterhornem a úctyhodným Weissornem. V dalším horizontu se nám pak zjevuje majestátný Mont Blanc spolu s Gran Combinem;
- na severu špičatý Dóm s Täschhornem (jako originální vyvrcholení stěny Mischabel) a opět v dalším horizontu Bernské Alpy, kde můžeme nejen zřetelně rozlišovat jed-

notlivé vrcholky, ale především obdivovat mohutnost tamních ledovců;

- a na východě máme doslova na dosah ruky nádherný Weissmies.

Dalším společným rysem těchto kopců je charakter výstupových tras. S trochou nadšáků se dá říci, že se jedná o lehké túry, které navíc objektivně nejsou nijak zvlášť nebezpečné. Proto si myslím, že pokud chcete začít s túrami na čtyřtisícovky, jsou právě pro vás tyto vrcholky nejhodnější.

Tato skupina čtyřtisícovek navíc nabízí i ojedinělou možnost perfektních skialpových túr, včetně různých zkombinovaných přechodů. Možná i proto až zde končí slavná Haute Route (několikadenní skialpinistický přechod z Chamonix). Snad i vy budete tyto vrcholky později vděčně využívat jako výbornou aklimatizaci před dalšími výstupy v Alpách.

Lanovka ze Saas-Fee na Felskinn (tedy do středu této skupiny) nám doslova a do písmene nabízí velmi snadnou dopravu stanu a dalších potřeb pro přespání ve volné přírodě až do tří tisíc metrů (přespání pouze v létě a za určitých pravidel).

Kombinace jednotlivých výstupů pouze léto

Sobota: Odjezd z ČR přes Německo do Švýcarska. Vše doporučuji nocleh někde v kempu. Prostě si trochu odpočinout.

Neděle: Po nezbytných přípravách můžete vyjet „natěžko“ lanovkou na Felskinn. V betonové budově Metra Allalin pak průchodem projděte až ven na ledovec. Tady budete mít celkem soukromí (stan doporučujeme stavět až v pozdních odpo-

ledních hodinách). Váš rychlý výjezd do 3000 metrů asi začne být zanedlouho znát, a proto se snažte zbývající odpoledne využít především na aklimatizaci. Vhodná je například lehká túra ledovcem pod Hinter-Allalinem zhruba na kótu 3200 m (našlápnete si tak totiž závěrečnou část vašeho zítřejšího sestupu z Allalinhornu). V rámci této túry doporučuji připomenout si v praxi základní principy chůze po ledovci, včetně záchrany z trhliny.

Pondělí: Okružní výstup na Allalinhorn (přes Hohlaubgrat se sestupem na Felskinn) Budiček ve 3.00! Všechny věci, které se rozhodnete zanechat ve svém základním táboře, doporučuji sbalit do většího batohu (a to včetně stanu a spacáků) a uschovat na nějakém suchém a bezpečném místě na konci tunelu (na vrcholový útok vám bohatě bude stačit batoh do 30 l).

Start ve 4.30! Nejprve tunelem zpět a pak po upravované a téměř vodorovné cestě k Britanniahütte. Od chaty směrem dolů na Allalingsletscher vede značená cestička (na konci této cestičky se mohou objevit sněhová pole, a proto zvažte případné nasazení maček a použití cepinů už na tomto místě). Po dosažení ledovce následuje (po samozřejmém navázání na lano) samotný výstup. Někdy vede stopa pravou částí ledovce Hohlaub, ale lepší je tento ledovec přetraverzovat (menší trhlina) na levou stranu a výstup směřovat do sedýlka ve výšce okolo 3150 m (přes toto sedlo také většinou v létě vede cesta směrem na Strahlhorn či Rimpfischhorn). Toto nevýrazné sedýlko zdůrazňujeme také proto, že je vhodné pro vybudování vašeho budoucího

